

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

"αγροτική μεταρρύθμιση"

"ρωσοκεμαλική συνθήκη φιλίας κ' συνεργασίας"

"Μικτή Επιτροπή ανταλλαγής"

"Ηνωμένη Αντιπολίτευση"

(Μονάδες 12)

A1.2. Να γράψετε στα τετράδια σας τους αριθμούς της στήλης Α και δίπλα στο καθένα απ αυτά τα γράμματα από τη στήλη Β

Στήλη Α

Στήλη Β

1. αντιβενιζελικά κόμματα

2. ραλλικό κόμμα

3. κόμμα του Γ. Θεοτόκη

4. κόμμα του Κυριακούλη
Μαυρομιχάλη

α. άρνηση επιστροφής στην προ του 1909 εποχή

β. αναζήτηση φορολογικών ελαφρύνσεων για μικροεισοδηματίες

γ. αντίθεση προς στον εκσυγχρονισμό

δ. ανάγκη ενίσχυσης της παραγωγικής και αύξηση των θέσεων εργασίας

ε. εναντίωση προς τη διαρκή παρέμβαση του κράτους

στ. υποστήριξη της ανάγκης ισχυρής θέσης του Κοινοβουλίου

ζ. επιδίωξη διόρθωσης όσων θεωρούσαν λάθη φιλελευθέρων

η. η εκμετάλλευση της συμμετοχής του αρχηγού στα πολιτικά πράγματα μετά το κίνημα στο Γουδί 1909

θ. καθοδήγηση τους σε διαρκώς συντηρητικότερες θέσεις

ι. έλλειψη μακροπρόθεσμης πολιτικής

ια. υποστήριξη της Ανόρθωσης

ιβ. έλλειψη συγκροτημένου προγράμματος για οικονομική ανάπτυξη

ιγ. συμφωνία για την πάση θυσία αύξηση των εξοπλισμών

(Μονάδες 8)

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1.

Ποιες υπήρξαν οι συνέπειες από τις ελληνοτουρκικές προσεγγίσεις της περιόδου 1924-1930 και πώς αντέδρασαν σ' αυτές οι ελληνικοί πληθυσμοί.

(Μονάδες 15)

A.2.2.

Ποιες οι πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ποντοαρμενικής συνομοσπονδίας και ποια η κατάληξη της προσπάθειας.

(Μονάδες 15)

ΟΜΑΔΑ Β΄

B.1. Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στην ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος και στις

συνέπειες για την οικονομική ζωή της Ελλάδας.

(Μονάδες 25)

Πηγή 1

Η ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος (έναρξη λειτουργίας: 14 Μαΐου 1928), θεμελιώδες στοιχείο της νομισματικής σταθεροποίησης και της επαναφοράς του κανόνα χρυσού συναλλάγματος, υπήρξε τομή για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Παρά τις αντιδράσεις της στην ίδρυση της κεντρικής τράπεζας, τη λειτουργία της οποίας για καιρό υπονόμεινε συστηματικά, η Εθνική Τράπεζα (με νέο διοικητή τον Ι. Δροσόπουλο), βοήθησε τελικά ενισχυμένη στο νέο τραπεζικό τοπίο. Μαζί με το εκδοτικό προνόμιο μεταβίβασε στην Τράπεζα της Ελλάδος το δημόσιο χρέος και μερικά άλλα βάρη, εξασφαλίζοντας και σημαντικά ανταλλάγματα (παραχώρηση καταθέσεων ταμείων, ΝΠΔΔ κ.λπ.), ενώ συγχρόνως το κράτος της εξοφλούσε μέρος των οφειλών του χάρη στο δάνειο της σταθεροποίησης. Κατόρθωσε, έτσι, να εξυγιάνει το ενεργητικό της και να αναδιοργανώσει τις λειτουργίες της, ώστε να αναλάβει δυναμικά το νέο ρόλο της ως εμπορικής τράπεζας και να επεκταθεί ειδικότερα στο χώρο της βιομηχανίας – δεδομένου ότι την ίδια εποχή ιδρύονταν η Εθνική Κτηματική Τράπεζα, που ανέλαβε την ενυπόθηκη πίστη, αλλά και η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, προσανατολισμένη στην αγροτική πίστη.

Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τόμ. 7, «Ο Μεσοπόλεμος, 1922-1940, η ελληνική οικονομία», σελ. 129

Πηγή 2

Μετά τη συγκυρία του 1925-26 και την ανατροπή της δικτατορίας του Θ. Πάγκαλου, ο Γ. Καφαντάρης, υπουργός Οικονομικών της «οικουμενικής» κυβέρνησης, έθεσε τις βάσεις του προγράμματος σταθεροποίησης της δραχμής. Η αναβάθμιση της ελληνικής πιστωτικής δυνατότητας συνδεόταν, κατά τη γνώμη του, με την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων, απαραίτητων για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

Ωστόσο η δημοσιονομική εξυγίανση που επιχειρήθηκε συνάντησε σοβαρά εμπόδια, κυρίως εκ μέρους κύκλων της Εθνικής Τράπεζας, στο βαθμό που σχετιζόταν με τη δημιουργία ενός νέου κρατικού φορέα διαχείρισης του δημόσιου χρήματος, της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των εμπορικών τραπεζών έλαβε τεράστιες διαστάσεις και μέσω της διαρροής χρυσού και συναλλάγματος υπονόμεινε τα σταθεροποιητικά μέτρα της κυβέρνησης Βενιζέλου. Από το 1933 και μέχρι τις παραμονές του πολέμου ξεκίνησε ένα ρεύμα επιστροφής κεφαλαίων προς την Ελλάδα, λόγω της εξαιρετικής αύξησης του δείκτη ανάπτυξης. Η νομισματική κυκλοφορία παρουσίασε αύξηση, καθώς και οι τραπεζικές καταθέσεις.

Ιστορία των Ελλήνων, τόμ. 15, «Νεώτερος ελληνισμός, 1910-1940, η ελληνική οικονομία» (1923-1940), εκδ. Δομή, σελ. 613-615

B.2.

Αφορμώμενοι από το υλικό των πηγών και συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

- α. στο πρωτόκολλο (προκήρυξη) της 26^{ης} Φεβρουαρίου σχολιάζοντας το περιεχόμενο του
- β. στις αντιδράσεις του πρίγκιπα Γεωργίου και στις ενέργειες του που θα οδηγήσουν στην ένοπλη εξέγερση στο Θέρισσο.

(Μονάδες 25)

Πηγή 1

Στις 26 Φεβρουαρίου 1905 η «Ηνωμένη Αντιπολίτευση» με πρωτόκολλό της διακήρυττε πως μόνη ορθή λύση ήταν η ένωση. Ζητούσε να δοθεί φιλελεύθερο και δημοκρατικό σύνταγμα στον κρητικό λαό για να εκφράσει τη θέλησή του. Διαφορετικά θα άρχιζε ένοπλη εξέγερση.

Αυτή ήταν και η τελευταία πράξη της «Ηνωμένης Αντιπολίτευσης» πριν από την επα-

νάσταση στο Θέρισο. Ο πρίγκιπας δεν αντέδρασε ούτε θετικά ούτε αρνητικά στο διάβημα της Ηνωμένης Αντιπολίτευσης. Στηριζόμενος στις Μεγάλες Δυνάμεις, πίστευε ότι, αν αγνοούσε το πρωτόκολλο, θα μείωνε τη σημασία του. Στις αρχές Μαρτίου, ενόψει των επικείμενων εκλογών, ο Ύπατος Αρμοστής ετοιμάστηκε για περιοδεία στην Κρήτη, αποβλέποντας στον επηρεασμό των ψηφοφόρων υπέρ του καθεστώτος.

Ιστορία των Ελλήνων, «Κρητική Πολιτεία», κεφ. 7, σελ. 340-341

Πηγή 2

Στις 26 Φεβρουαρίου του 1905 οι εκπρόσωποι της αντιπολίτευσης συναποφάσισαν κι υπέγραψαν το ακόλουθο πρωτόκολλο:

- α) Πρώτον και κύριον μέλημα ημών έστω η επίτευξις του από αιώνος επιδιωκομένου σκοπού της ενώσεως της Κρήτης μετά της ελευθέρας Ελλάδος.
- β) Αδυνάτου αποβαίνοντος του σκοπού τούτου, θέλομεν επιδιώξει την πολιτικήν προσέγγισιν της πατρίδος προς την ελευθέραν Ελλάδα, μεταβαλλομένης από διεθνούς απόψεως της σημερινής καταστάσεως.
- γ) Μη εκπληρουμένου μηδέ του σκοπού τούτου, θέλομεν επιδιώξει την αναθεώρησιν του ημετέρου Συντάγματος κατά το πρότυπον του ελληνικού, όπως απαλλαγή ο τόπος του δεσποτισμού.

Του προγράμματος τούτου την πραγματοποίησιν θέλομεν επιδιώξει και δι' ενόπλων λαϊκών συναθροίσεων. + (...)

Ο πρίγκιπας δεν αντέδρασε ούτε θετικά ούτε αρνητικά στο διάβημα της «Ηνωμένης Αντιπολιτεύσεως», πιστεύοντας ότι έτσι θα μείωνε τη σημασία του.

(...)

www.el-wikipedia.org, Ελευθέριος Βενιζέλος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΚΩΤΙΤΣΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ